

Sigortalý Rehberi

Gönderen : aysun - 05/08/2008 23:00

SÝGORTALI REHBERÝ

Sigortalý Kime Denir?

506 sayýlý Sosial Sigortalar Kanununun 2'nci maddesi birinci fýkrasýnda, bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç ipveren tarafýndan çalyptýrýlanlar 506 sayýlý Kanun uygulamasýnda sigortalý sayýlmýplardýr.

506 sayýlý Sosial Sigortalar Kanununun 6'ncý maddesinde,

Çalyptýrýlanlaryn ipe alýnmalaryyla kendiliðinden sigortalý olacaklary,

Sigortalýlar ile ipverenleri hakkýndaki hak ve yükümlülüklerin, sigortalýnyn ipe alýndýdy tarihten baýlayacađy,

Sigortalý olma hak ve sorumluluðundan kaçýnylamayacađy ve vazgeçilemeyeceđi, yardım ve yükümlülükleri azaltmak veya dev

yönünde sözleþme yapýlamayacađy, hükümleri getirilmiþtir.

Kanun maddelerine göre, sigortalý sayýlabilmenin þarty, çalyþpanla, çalyptýran arasýnda hizmet akdi bađýnyn bulunmasýnyn yet

Kanunun 6'ncý maddesi birinci fýkrasýndaki anlamdan, sigortalý olmanyn þartlary içerisinde ücret alýnmasý kopul olarak görülm

Ücretin, sigortalý sayýlmanyn þartlaryndan gerektiði, Kanunun 3'üncü maddesindeki istisnalarda yer almýþtýr.

Sigortalý olmak, çalyþpanyn ve çalyptýranyn isteðine býrakýlmamýþ, ipe alýnmayla birlikte kendiliðinden kazanýlan bir hak ve sor

sayýlmýþtýr.

Konusu Ýþ Görme Olan Akitler ve Unsurlary

A- HÝZMET AKDÝ 506 sayýlý Sosial Sigortalar Kanununda ve 1475 sayýlý Ýþ Kanununda hizmet akdinin tarifi yapýlmamýþ, 81

Borçlar Kanununun 313'üncü maddesinde tanýmlanmýþtýr.

Hizmet akdi, Borçlar Kanunundaki tarife göre;

Hizmet akdi bir mukaveledir ki onunla ipçi, muayyen veya gayri muayyen bir zamanda hizmet görmeyi ve ip sahibi dahi ona ücret vermeyi taahhüt eder.

Ücret zaman itibariyle olmayýp yapýlan ipe göre verildiði takdirde dahi ipçi muayyen veya gayri muayyen bir zaman için alýnmýþ çalyþmýþ oldukça, hizmet akdi yine mevcuttur, buna parça üzerine hizmet veya götürü hizmet denir. þeklinde tanýmlanmýþtýr.

Kanundaki tarife, ilmi araþtýrmalara ve yargý kararlarýna göre hizmet akdinin unsurlary:

1- Hizmet

Ýþçi, ipverene emeðini verme taahhüdünde bulunur. Ýþçi, eseri deðil, hizmet verme sorumluluðunu taþýr. Hizmet, ipverenin ipye belirleyeceði yerde yapýlýr.

2- Bađýmlýlýk

Hizmet akdi iki taraflý akidlerden olup, karþýlýklý borç dođurur. Ýþçi emeðini, ipveren emrine verir ve ipin yapýldýdy sürede ona t ise emeðin karþýlýdy olarak ücret ödemeyi kabul eder.

Bađýmlýlýk unsuru hizmet akdini, konusu ip görme olan diðer akidlerden (istisna, vekalet vb.) ayýran en önemli unsurdur.

3- Ücret

Emeðin kirasý niteliðindedir. Ýþverenin sorumluluðudur. Saat, günlük, haftalýk, aylýk çalyþmalar karþýlýdy ödenebiyeceði gibi ip kardan hisse þeklinde de verilebilir. Ücretin ödenme þekli akdin niteliðini deðiþtirmez. Nakit veya sair þekilde ödenebilir.

4- Süre

Ýþ (hizmet) sözleþmesi belirli bir süre için yapýlabileceði gibi süresiz de yapýlabilir. Hizmetin, sözleþme süresi içinde günün belir saatlerinde, haftanyn veya ayn belirlenen günlerinde yerine getirilmesi de mümkündür. Belirtilen þekillerdeki çalyþmalar hizmet akdinin niteliðini deðiþtirmez. Borçlar Kanununda, hizmet sözleþmelerinin yazýlý yapýlmasý gerektiði yönünde bir hüküm bulunm

Hizmet sözleþmelerinin yazýlý yapýlmasý Ýþ Kanununun 9'uncu maddesinde hükme baðlanmýþtýr. Ýþ Kanununa göre belirli süre veya daha uzun süreli hizmet akitlerinin yazýlý yapýlmasý zorunlu kýlýmýþtýr. Ýþ sözleþmesinin süresiz yapýlmasý þart ve zor

Hizmet akitlerinin yazýlý yapýlmamýþ olmasý, hizmet akdinin varlýdyný etkilemez.

B- ÝSTÝSNA AKDÝ (ESER SÖZLEÞMESÝ) Ýstisna sözleþmesi, Borçlar Kanununun 355'inci maddesinde tanýmlanmýþtýr. Bu t

Onunla bir taraf (yüklenici), öteki tarafyn (ýsmarlayan - sipariþ veren) ödemeyi taahhüt ettiði ücret karþýlýdynda, bir eser meydana getirmeyi taahhüt eder - borçlanýr.

Kanundaki tarife, ilmi araþtýrmalara ve yargý kararlarýna göre istisna akdinin belirleyici unsurlary þunlardýr:

1- Eser (Yapýlacak Þey)

Akdin konusu, emek deðil neticesidir. Hizmet deðil, eser önemlidir.

2- Bađýmsýzlýk

Müteahhit (yüklenici) eserin meydana getirilmesini, ipin sahibi de fiyatýný (bedelini) vermeyi taahhüt ederler. Eserin meydana getirilmesi çalyþmasý, ipin sahibinin emrinde yapýlmaz. Müteahhit çalyþmasýnda serbesttir. alýþmanyn, ipin sahibinin gösterece

yapýlmasý da, akdin niteliðini deðiþtirmez.

3- Semen (Fiyat-Bedel)

Ýþin ücretidir. Eserin fiyatýdyr.

4- Süre (Zaman)

Sözleþmenin süresi vadeyi, baþka bir anlatýmla eserin teslim zamanýný ifade eder.

Hizmet Akdi ile Ýstisna Akdini Birbirinden Ayýran Özellikler:

1- Hizmet akdinde taraflar arasýnda (tabiiyet) bađýmlýlýk vardýr. Bu özellik iki akit arasýndaki en önemli ayrýcalýktýr.

2- Hizmet akdinde konu, emeðin dođrudan kendisidir. Hizmet akdinde kiþi, emeðini kiralalar. Ýstisna akdinde ise, emek karþýlýdy

vücuda getirilen bey (eser) taahhüdün konusudur.

3- Hizmet akdinde ücret, emeğin kirasıdır. Ystisna akdinde ise, ücret emek sonucu meydana getirilen eserin bedelidir.

4- Hizmet akdinde çalıştırılanın işverene ait işyerinde veya işverenin göstereceği yerde çalıştırılması esastır. Ystisna akdinde konu olan işin işverenin işyerinde imali gerekmiyorsa, taahhüt eden tarafından kural olarak kendi işyerinde ve bağımsız olarak yapılır.

C- VEKALET AKDİ (VEKİLLİK SÖZLEŞMESİ) Vekalet akdi, Borçlar Kanununun 386'ncü maddesinde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre vekil, sözleşme uyarınca kendisine yüklenen (sorumluluğuna verilen) işin yürütülmesini veya üzerine aldığı işin yerine getirilmesini borçlanıdır.

Borçlar Kanununa göre, işin görülmesiyle ilgili olup da diğer sözleşme türlerine girmeyen işlerde de vekalet akdi kuralları uygulanır.

Vekalet akdinin belirleyici unsurları şunlardır:

Bir tarafta vekil, diğer tarafta iş sahibi vardır.

Vekil, sahibine ait işin idaresini, bir hizmetin görülmesini üzerine alan kişidir.

Vekilin, hizmetin görülmesindeki bağılılığı, hizmet akdinde olduğu gibi zorunlu değildir.

Vekalet akdinde ücret kanuni şart değildir. Sözleşme veya teamül varsa vekil ücret isteyebilir.

Ödenecek ücret hizmetin neticesi değil, kendisi içindir.

ÖRNEK:

1) Bir inşaatın projesinin çizilmesi işlerinin yapılmasını taahhüt eden serbest meslek kazancı yönünden vergi mükellefiyeti bulmuş inşaat mühendisi ile inşaat sahibi arasındaki hukuki ilişki istisna akdidir.

2) Konut yapı kooperatifi tarafından üyeleri adına yaptırılan konut inşaatlarının inşaat mühendisliğini yapmak üzere çalıştırılan ve şartları yazılı yapılacağı gibi sözlü de anlaşılabilir inşaat mühendisi ile kooperatif tüzel kişiliği arasındaki hukuki ilişki iş sahibinin emir ve talimatı altında ve gösterilen yerde ifa edileceğinden, hizmet akdidir.

3) Belirlenen gün ve saatlerde öğrenciye ders vermek üzere anılan eğitimci ile öğrenci veya velisi arasındaki hukuki ilişki ise hizmet akdi olmayacağı gibi istisna akdinin konusuna da girmediğinden vekalet akdi olarak kabul edilmelidir.

Aynı eğitimcinin, özel bir okulda veya dershanede önceden belirlenen gün ve saatlerdeki çalışması ise, okul veya dershane sahibi işveren ile eğitimci arasındaki hukuki ilişkinin (çalışmanın, işverenin emir ve talimatı doğrultusunda, gösterilen yer ve saatte ve belirlenen programa göre yapılması nedenleriyle) hizmet akdi olarak kabulü gerekir.

4) Herhangi bir konudaki davayla, dava sahibinin istekleri doğrultusunda takip eden avukat ile dava sahibi arasındaki hukuki ilişki, hizmet akdi olmayıp, vekalet akdidir. Tüm mesaisini bir işverenin emrine hasreden, işverenin gösterdiği yerde ve belirlenen saatlerde ücreti karşılığında çalışan Avukat ile işveren arasındaki hukuki ilişki hizmet akdidir.

5) Kendi adına muayenehanesi bulunan doktor ile hastası arasındaki hukuki ilişki vekalet akdi, sağlık kurulunda, sağlık kurulu işverenin emir ve talimatı altında çalışan doktor ile sağlık kuruluşu işvereni arasındaki hukuki ilişki ise hizmet akdi olur.

İşsizlik Sigortası Nedir?

İşsizlik sigortası; bir işyerinde çalışırken, çalışmada istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuruna kaybedenlere, uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayarak kendilerinin ve aile fertlerinin zor duruma düşmelerini önleyen, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren, Devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur.

İşsizlik Sigortasının Potansiyel Faydaları Nelerdir?

İşsizlik sigortası, ekonomik büyümenin yanı sıra sosyal gelişmenin sağlanması ve gelirin toplumda adil ve dengeli bir biçimde paylaşılmasını amaçladığı için sosyal devlet olma ilkesinin bir gereğidir.

Ülkeler, işsizliğin sonuçlarını giderici, geçici gelir kayıplarını tazmin edici politikalar uygulamak zorundadırlar.

Bu politikaların temel araçlarından birisi de işsizlik sigortasıdır. İşsizlik sigortası aşağıdaki potansiyel faydaları sağlayabilmektedir.

1- İşsiz kalan süre içinde; sigortalı işsizlerin gelir kaybı bir ölçüde işsizlik ödeneği ile karşılandığından, sigortalı işsizler netice olarak uygun işler arayacaklardır. Bu işgücü verimliliğini olumlu yönde etkileyecektir. Ayrıca, işsizlerde ve aile fertlerinde gelir kaybı nedeniyle oluşabilecek olumsuzluklar bir ölçüde önlenecektir.

2- İşsizlik sigortası sağladığı gelir güvencesiyle, işsizlerin alım güçlerini belli ölçüde koruduğundan toplam talep üzerinde olumsuz etkiler yapacaktır.

3- İşsizlik ödeneğine hak kazanabilmek için sigortalı çalışanlar ahlak ve iyi niyet kurallarına daha fazla sadakat göstermek zorunda kalacaklarından verimlilik artacak ve işgücü devri azalacaktır.

4- İşsizlik sigortası kapsamında verilecek olan eğitimler ile sigortalı işsizlerin nitelikleri artıracaktır.

5- Kayıt dışı istihdamın kayda alınmasında etkili olacaktır.

6- İşgücü piyasasına yönelik (iş-çalışan-işyeri) veri tabanı oluşturulmasına olanak sağlayıp, doğru kişinin doğru işe yerleştirilmesini böylelikle verimlilik ve çalışanların mutluluğu artacaktır.

7- Ýpsizlik sigortasý gelirleri ile oluþturulan Fon, üretken alanlarda, istihdam artýþý sađlayan ve bölgelerarasý dengesizliði giderici yatýrýmlara yönlendirildiðinde, ülke ekonomisine katkıda bulunacaktır.

Kimler Ýpsizlik Sigortasý Kapsamýndadýr?

Ýpsizlik sigortasý aþaðýda sayýlan çalyþma gruplarýný kapsamaktadır.

506 sayýlý Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci maddesine göre bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç ipveren tarafýndan çalyþtýrylan sigortalýlar,

506 sayýlý Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamýna girip de memur ve sözleşmeli statüde olmayanlar,

Mütekabiliyet esasýna dayalı olarak yapılan anlaşmalara göre Türkiye'de sigortalý olarak çalyþan yabancılar,

4081 sayýlý Çiftçi Mallarýnýn Korunması Hakkýndaki Kanun'a göre çalyþtýrylan koruma bekçileri,

Ücretli ve sürekli olarak ev hizmetlerinde çalyþanlar,

Kamu sektörüne ait tarým ve orman iplerinde ücretle çalyþanlar,

Özel sektöre ait tarým ve orman iplerinde ücretle ve sürekli olarak çalyþanlar,

Tarým sanatlarına ait iplerde çalyþanlar,

Tarým ipyerlerinde yapılan ve tarým iplerinden sayýlmayan iplerde çalyþanlar,

Tarým ipyeri sayýlmayan ipyerlerinin park, bahçe, fidanlık vb. iplerinde çalyþanlar,

Kimler Ýpsizlik Sigortasý Kapsamý Dýþýndadýr?

506 sayýlý Sosyal Sigortalar Kanununun, 3 üncü maddesinde belirtilen sigortalý sayýlmayanlar,

Tarým iplerinde çalyþanlar (Kamu sektörüne alt tarým ve orman iplerinde ücretle, özel sektöre ait tarým ve orman iplerinde ücretli olarak, tarým sanatlarına ait islerde, tarým ipyerlerinde yapılan ve tarým iplerinden sayýlmayan iplerde, tarým ipyeri sayýlmayan ipyerlerinin park, bahçe, fidanlık vb. iplerinde çalyþanlar hariç)

Ypverenin ücretsiz çalyþan eþi,

Ayný konutta birlikte yaþayan ve üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) olan hýsýmlar arasýnda ve aralarında dýþarıdan katýlmayarak konut içinde yapılan iplerde çalyþanlar,

Ev hizmetlerinde çalyþanlar (ücretle ve sürekli olarak çalyþanlar hariç)

Askerlik hizmetlerini yapmakta olanlar,

Ülkelerinde sigortalý olan yabancılar,

Meslek okullarýnda pratik eđitim yapan öđrenciler,

Cezaevlerindeki atölyelerde çalyþan mahkumlar,

Rehabilitasyon tedbirlerine katýlan hastalar,

Herhangi bir ipverene bađlý olmaksýzýn kendi nam ve hesabýna çalyþanlar,

Köy sýnyrları içersinde kendi ihtiyaçları için yapılan inþaat iplerinde çalyþanlar,

Herhangi bir sosyal güvenlik kurulupundan aylýlık aylýđý alýp da sosyal güvenlik destek primi ödeyerek ya da ödemeksizin çalyþanlar,

506 sayýlý Kanunun 85 inci maddesine göre isteđe bađlý sigortalýlar,

506 sayýlý Kanunun 86 ncý maddesine göre topluluk sigortasýna tabi sigortalýlar,

506 sayýlý Kanunun Geçici 20 nci maddesi kapsamýnda olmakla birlikte memur statüsünde çalyþanlar,

506 sayýlý Kanunun Ek-10 uncu maddesine göre, bir veya birkaç ipveren tarafýndan çalyþtýrylan film, tiyatro, sahne, gösteri, ses sanatçýları, müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diđer uđraþları içine alan bütün güzel sanat kollarýnda çalyþanlar, düzyazarlar,

506 sayýlý Kanunun Ek-13 üncü maddesine göre, 1593 sayýlý Umumi Hýfzýssýhha Kanununda belirtilen genel kadýnlar,

2925 sayýlý Tarým Ýþçileri Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen isteđe bađlý sigortalýlar,

657 sayýlý Devlet Memurları Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

926 sayýlý Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

3269 sayýlý Uzman Erbaþ Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

3466 sayýlý Uzman Jandarma Kanununa göre: sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

2802 sayýlý Hakimler ve Savcýlar Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

2547 sayýlý Yüksek Öđretim Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

2914 sayýlý Yüksek Öđretim Personel Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

233 ve 399 sayýlý Kanun Hükmünde Kararnameler ile 190 sayýlý 'Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarındaki teþkilat kanunlarındaki hükümlere göre sözleşmeli personel statüsünde çalyþanlar,

657 sayýlý Devlet Memurları Kanununa göre geçici personel statüsünde çalyþtýrylanlar,

5590 sayýlý "Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları, Türkiye Ticaret Sanayi Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliði" Kanunu kapsamýnda çalyþan sözleşmeli personel ile hizmetliler.

Geçici/Mevsimlik Orman Ýþçileri Ýpsizlik Sigortasýndan Faydalanabilecek Midir?

Kanunda, ipsizlik sigortasý kapsamýnda oldukları belirtilen sigortalýların çalyþma sürelerinde çalyþtýkları ipe göre bir ayırým görülmektedir. Bir yıl içinde 3-4 ay gibi kısa süre ile çalyþan sigortalý ipçiler, yılın geri kalan aylarında başka bir ipde sigortalý olarak çalyþabilmektedirler. Yıl içinde kısa süreli çalyþan geçici/mevsimlik orman ipçileri; Kanunun öngördüğü "son üç yıl içinde en az bir yıl olarak çalyþıp, ipsizlik sigortasý primi ödemiş olmak, ipten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalyþmaya yerine getirdikleri takdirde Kanunla kendilerine tanýnan; "ipsizlik ödeneđi, hastalık ve analık sigortasý prim ödemeleri, yeni bir ip bulma, meslek geliþtirme, edindirme ve yetiþtirme eđitimi" hizmetlerinden yararlanabileceklerdir.

Kimler, işsizlik sigortasına prim ödeyecektir?

İşsizlik sigortası zorunlu olup, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 77 nci ve 78 inci maddelerinde belirtilen prime esas aylık brüt kazançlar üzerinden;

Sigortalı % 2,

İşveren % 3,

Devlet %2 oranında prim ödeyecektir.

Bir başka deyişle, işsizlik sigortası prim ödemelerinde; sadece işçi ve işveren değil, Devlet de bu sisteme her bir sigortalı için katkı bulunacaktır. Ayrıca, İşsizlik Sigortası Fonu'nun olası açıkları da Devlet tarafından karşılanacaktır.

Sigortalı Olarak Yükümlülüklerim Nelerdir?

İşe Girerken Halinde Yükümlülüğünüz İşe girdiğiniz günden itibaren çalıştığınız bir ay içinde ilinizdeki Sigorta İli Müdürlüğü (sigorta müdürlüğüne) sigorta bildirim belgesini vermek zorundasınız. Bu sizin sigortanız çalıştırılmanız önleyebilecektir.

İş Kazasına Uğramanız Halinde Yükümlülüğünüz İş kazasına uğarsanız, en geç kazadan sonraki gün içinde işverene veya işvereni temsil eden kişilere bildirmeniz gerekmektedir.

İş Kazasına Uğramanız Yahut Meslek Hastalığına Tutulmanız Halinde Yükümlülükleriniz İş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalı, tedavisini yapan hekimin tedbir ve tavsiyelerine uymak zorundadır. Hekim tavsiyelerine uyulmaması nedeniyle tedavi süresinin uzamasına, malul kalmasına veya malullük derecesinin artmasına sebep olan sigortalının geçici iş göremezlik ödeneğinin veya sürekli iş göremezlik gelirinin, kendisine yüklenebilecek kusurun raporda belirtilen orandaki kısmı Kurum tarafından düşülebilir. Bu düşürme % 50'yi geçemez.

Kurumun yazılı bildirisine rağmen teklif edilen tedaviyi kabul etmeyen sigortalıya, tedavi için Kuruma başvuru tarihi kadar aylık yardımları yapılmaz, geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri de verilmez.

Hastalanan Sigortalının Yükümlülükleri Hekimce alınması istenen tedbirlere uymayan sigortalıya, bu tedbirleri yerine getirmediği süre için ödenek verilmez.

Tedavinin sona erdiğine ve çalışabilir durumda olduğuna dair Kurum hekimlerinden belge almış eski işverenin işinde çalışmaya devam eden sigortalının aynı hastalığı sebebiyle yapılan tedavi masrafları işverenden, başka işte çalışan sigortalının aynı hastalığı sebebiyle yapılan tedavi masrafları kendisinden alınır. Bu süreler için geçici iş göremezlik ödeneği verilmez, verilmiş olanlar da sigortalıdan geri alınır.

Sigortalılık Süresi Nedir?

Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başlanan tarihten sigortalının aylık talebinde bulunduğu ya da öldüğü tarihe kadar geçen süre, 01/04/1981 tarihinden sonra 18 yıldan önce çalışmaya başlayanların sigortalılık sürelerinin başlangıcı 18 yılını doldurduktan sonra 18 yıldır.

Aylık/Gelir Alanlar Aylıkları Kesilmeden Tekrar Çalışabilir mi?

SSK'dan aylık alanlar, emekli olduktan sonra da bir işte çalışabilir. Ancak, çalışmaya başlayan emeklilerin tercih edeceği sigorta kolu (tüm sigorta kolları veya sosyal güvenlik destek primi) bunların işverenleri tarafından Kuruma verilecek olan Sigortalı İşe Giriş Bildirilerinde belirtilmelidir. Tüm sigorta kollarına tabi çalışmaya tercih eden emeklilerin aylığı, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren aylıkları kesilir. Sosyal güvenlik destek primini tercih eden emeklilerin aylıkları ise ödenmeye devam olunur.

Diğer taraftan, 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya aylık alanların bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı kuruluşları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir görevde bulunan kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmayacağı ve görev yapamayacağı, yine aynı Kanunda diğer kanunların emeklilik ve aylık almakta iken emeklilik veya aylık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalışmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümlerinin 01/01/2005 tarihi dahil uygulanmayacağı hüküm altına alındığından, Kurumumuzdan aylık almakta iken kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmaya başlayanların işverince emekli sigortalının aylığının kesilmesi bildiriminin Kurumumuza yapılması halinde sigortalıların çalışmaya başladıkları tarihinden itibaren aylık kesilmektedir.

Geçirdikleri iş kazası yada tutuldukları meslek hastalığı sonucu Kurumdan sürekli iş göremezlik geliri alanlar bu gelirleri kesilmeksizin çalışmaya devam edebilirler.

Malullük aylığı alanların 506 sayılı Kanuna tabi olarak sigortalı bir işte çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmektedir.

Sigortalı Olmanız Ne Zaman Başlar?

İşe alınmanızla birlikte (işe başladığınız anda) sigortalı olmanız başlar. Çalıştırılan sigortalılar ile işverenleri hakkındaki haklarınız sigortalı olarak başladığınız tarihte başlar.

Sigortalı Olma Hakkından Vazgeçebilir misiniz?

Sigortalı çalışmak zorunludur. Bu haktan vazgeçilemez. Çalıştırılanlar ile işverenleri arasında sosyal sigorta yardımlarını ve yükümlülüklerini azaltmak konusunda anlaşma yapılamaz. Yapılan anlaşmalar geçersizdir.

Sigortasýz Geçen Süreler Borçlanýlabilir Mi?

Sigortasýz geçen günlerin borçlandırýlmasına imkan veren bir yasa yürürlükte bulunmadýðýndan bu sürelerin borçlanma yoluyla deðerlendirilmesi söz konusu deðildir.

Aile Bireylerinin Saðlýk Yardýmlarýndan Yararlanma Süresi

Hastalanan eb, çocuk, ana ve babaların tedavileri; Kurumca tedavi altına alýndýkları tarihten başlayarak altý (6) ay geçemez.

Ancak, tedaviye devam olunursa, malüllük halinin önlenebileceði veya azaltýlabileceði saðlýk kurulu raporu ile tespit edilirse, bu süre hastanın saðlýk durumunun gerektirdiði sürece devam eder.

Sigortalýnýn Çalıþtırýldýðýný Kendisi tarafından Bildirilmesi

Sigortalý, çalıþmaya baþladýðýný iþe baþladýðý tarihten itibaren en geç otuz gün içinde iki nüsha olarak düzenleyeceði sigortalý ile Kuruma bildirir.

Ýsteðe Baðlý Sigortaya Giriþ Þartları

En az 1080 gün malüllük, yabýlýk ve ölüm sigortalary primi ödemek,

1080 Günün Hesabýnda Dikkate Alýnan Süreler 506 sayýlý Kanuna tabi çalıþýlan süreler

Ýsteðe baðlý sigorta, topluluk sigortasý, askerlik, sanatçý, yurtdýþý hizmet borçlanması ile edinilen hizmetler

Hizmet ihyasý yapılarak kazanılan hizmetler

Ülkemizle ikili sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilen ülkelerdeki belgelendirilen çalıþmalarýn tamamý

1080 Günün Hesabýnda Dikkate Alýnmayan Süreler 506 sayýlý Kanunun 3 üncü maddesinin II nci fıkrasýnýn (B) bendine göre devresi sayýlan süreler

506 sayýlý Kanunun 3 üncü maddesinin II/C bendi gereði sosyal güvenlik kuruluþlarından malüllük veya emekli aylýðý almakta iken

506 sayýlý Kanuna tabi çalıþanlar

T.C. Emekli Sandýðý, Bað-Kur, 2925 ve 2926 sayýlý Kanunlar ile 506 sayýlý Kanunun geçici 20 nci madde sandýklarýnda geçen hizmetler

Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluþuna zorunlu ya da isteðe baðlý sigortalý olmamak ve buralardan kendi sigortalýlýðýndan dolayı aylık baðlanmamýþ olmak,

Ýsteðe baðlý sigortaya müracaat edenlerin sigortalýlýklarýnýn başlayacağı tarihte SSK, T.C.Emekli Sandýðý, Bað-Kur, 2925 ve 2926 Kanunlar ile 506 sayýlý Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunan sandýklara zorunlu yada isteðe baðlý sigortalý olanlar isteðe baðlý sigortaya kabul edilmez

Kendi sigortalýlýklarýndan dolayı sosyal güvenlik kuruluþlarından aylık baðlanmýþ olanlar isteðe baðlý sigortaya kabul edilmez

Ýpsizlik ödeneði almakta olanlar ile iþ akdi sona ermemiþ olmakla beraber grev, ücretsiz izin (657 sayýlý Kanuna tabi Devlet Memurları dahil) ve iþçinin mevsim yada kampanya sonu býraktýðý iþine yeni mevsim yada kampanyada devam edecek olması nedeniyle iþ akdinin askıda kaldýðý sürelerde isteðe baðlý sigortaya devam edilir

Sosyal güvenlik kuruluþlarından aylık baðlanmýþ olanlardan aylýðý kesilenler, bu kuruluþlardan vazife malüllüðü aylýðý veya süresiz göremezlik geliri; dul veya yetim geliri/aylýðý alanlar isteðe baðlý sigortaya kabul edilir.

Örneði Kurumca hazýrlanacak isteðe baðlý sigorta talep dilekçesiyle Kuruma müracaatta bulunmak.

Ýsteðe baðlý sigortadan yararlanmak isteyenler, örneði Kurumca hazýrlanan Ýsteðe Baðlý Sigorta Baþvuru Belgesi müracaat edeceklendir

Ýsteðe Baðlý Sigorta Baþvuru Belgesi dýþýnda bir dilekçe ile müracaat edenlerin talepleri kabul edilmeyecektir. Bu tür bildirimler zamanýnda tespit edilerek hemen düzeltilmesi saðlanacaktır.

Ýsteðe Baðlý Sigorta Müracaatý Ne Þekilde Yapýlacak ?

Ýsteðe baðlý sigortaya devam etmek isteyenler Ýsteðe Baðlý Sigorta Baþvuru Belgesi ile ikametgahlarýnýn bulunduðu yerdeki sosyal sigorta müdürlüðüne baþvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Ýsteðe Baðlý Sigorta Prim Tutarları Nasýl Belirlenir

5506 sayýlý Kanunun 85 inci maddesine göre isteðe baðlý sigortaya devam edenler isteðe baðlý sigorta primlerini, yine Kanunun 85 inci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazancýn alt sýnýrý ile üst sýnýrý arasında kalmak kopuluyla kendileri belirler

Ýsteðe baðlý sigortaya prim ödeyenler 506 sayýlý Kanunun 78 inci maddesi gereðince belirlenen prime esas kazancýn alt ve üst sýnýrları arasında olmak kopulu ile % 25 oranýnda prim öderler.

01/01/2007 -30/06/2007 tarihleri arasında isteðe baðlý sigorta priminin alt sýnýrý $18,75 \times 30 \times \% 25 = 140,63$.-YTL, üst sýnýrý ise $121,88 \times 30 \times \% 25 = 914,10$.- YTL,

01/07/2006 -31/12/2007 tarihleri arasında isteðe baðlý sigorta priminin alt sýnýrý $19,50 \times 30 \times \% 25 = 146,25$.-YTL, üst sýnýrý ise $126,75 \times 30 \times \% 25 = 950,63$.- YTL'dir.

Süresinde Ödenmeyen Primlerin Tahsili

Süresinde ödenmeyen isteðe baðlý primlerin tahsili 506 sayýlý Kanunun 80 inci maddesi doðrultusunda yapılmaktadır.

Ýsteðe baðlý sigorta primlerinin süresi içinde ödenmemesi halinde ödenmeyen kıysım sürenin bittiði tarihten itibaren ilk üç aylık süre için % 3 oranýnda gecikme cezasý, ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiði tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteþarlıðýnca açýklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilmektedir.

Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanacaktır. Ödemenin yapıldığı ayda gecikme zammı günlük olarak hesaplanmaktadır.

Topluluk Sigortası Nedir?

Topluluk sigortası, sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olmayan kimselerin sosyal güvenliklerini sağlayan bir sigorta koludur.

Topluluk sigortası işlemleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca onaylanan genel şartlar doğrultusunda düzenlenen tip sözleşmelerde yer alan esaslar doğrultusunda yürütülür.

Tip sözleşmeler, malullük, yaşlılık ve ölüm, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık ve analık sigortalarına göre üç ayrı düzenlenmiştir.

Sosyal sigorta kanunları kapsamında kalanların oluşturdıkları toplulukların (dernek, birlik, sendika, vakıf, vb. tebeekküller) istekleri üzerine Kurumla imzaladıkları tip sözleşmelere göre yürütülür. İlgili topluluğun sigorta kolları itibarıyla imzalamak istediği sözleşmeyi seçme hakkı vardır.

İş Kazası Nedir?

Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine göre;

- Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,
- Sigortalının işveren tarafından görevle başka bir yere gönderilmesi yüzünden işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- Emzikli kadının sigortalının çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- Sigortalıların işverence sağlanan bir şartla işini yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında,

Meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedence veya ruha arızaya uğratan olaya iş kazası denilmektedir.

Olayın iş kazası sayılabilmesi için, bu belgelendirme ve durumdan birinde meydana gelmesi yeterlidir.

Meslek Hastalığı Nedir ?

Sigortalının çalıştığı işin niteliğine göre, tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütümüne şartları yüzünden uğradığı, geçici veya sakatlık ya da ruhi arıza halleridir.

İş Kazaları ile Meslek Hastalıkları Halinde Sağlanan Yardımlar

A) Sağlık yardımı yapılması;

Bu yardımlar sigortalının,

" Hekime muayene ettirilmesi,

" Tesis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptırılması,

" Gerekirse bir sağlık tesisine de yatırılarak, tedavisinin sağlanması,

" Tedavi süresince gerekli ilaç ve her türlü iyileştirme vasıtalarının temin edilmesidir.

Sağlık yardımı, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalının belirli bir süreye bağlı olmaksızın, sağlık durumu gerektirdiği sürece devam eder ve iyileşen sigortalıların arıza veya hastalıklarının nüksetmesi halinde, tedavileri yeniden sağlanır.

B) Geçici işgöremezlik süresince günlük ödenek verilmesi,

Sigortalıya, çalışma günü ve prim ödeme süresi ne kadar olursa olsun, istirahatlı bırakıldığı her gün için geçici işgöremezlik ödeneği

C) Sürekli işgöremezlik hallerinde gelir sağlanması,

D) Protez, araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi,

Sigortalıya, arızasına göre gerekli görülecek her türlü protez araç ve gereçleri Kurumca sağlanır, onarılır ve yenilenir.

E) Sağlık yardımlarının yapılması veya protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi için, sigortalının yurt içinde başka yere gönderilmesi;

Sigortalı, gerekirse muayene ve tedavisinin yapılması veya protez araç ve gereçlerinin sağlanması için yurt içinde başka bir yere gönderilir.

Gidiş-dönüş yol paraları ile zaruri masraf karpılarıyla ilgili sigortalının sağlık durumu nedeniyle bir başkasının refakat etmesi gerektiren hekim raporu ile belgelenirse, refakatçisinin de gidiş-dönüş yol paraları ile zaruri masraf karpılarıyla ödenebilir.

F) İş kazasına uğrayan ve meslek hastalığına tutulan sigortalının tedavi için yabancı ülkeye gönderilmesi;

Yurt içinde tedavisi mümkün olmayan, ancak yabancı bir ülkede kısmen veya tamamen tedavisi mümkün olan ve mesleğinde uğradığı işgöremezlik derecesinin azalabileceği, Bütçe Uygulama Talimatında belirtilen yurtdışında tedavi amacıyla sağlık kurulu raporu vermeye yetki sağlık kurumları sağlık kurulu raporu ile tespit edilen sigortalının ve bu raporda belirtilmişse, refakatçisinin gidiş-dönüş yol paraları ve zaruri masrafları ile o yerdeki kalış ve tedavi masraflarının ödenmesi,

G) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde cenaze masrafları karpılı olarak verilmesi;

H) Ýþ kazasý veya meslek hastalýđý sonucu ölen sigortalýnýn hak sahiplerine gelir bađlanmasý.

Ýþ Kazasýnda Sigortalýnýn Yükümü

Sigortalý, uđradýđý ipkazasýný en geþ kazadan sonraki gün içinde ipveren veya Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

Sigortalýya, uđradýđý ipkazasýný ipveren veya Kuruma bildirme yükümlülüđü getirilmesine karþýn, bildirme mecburiyetinin yerine getirilmemesine herhangi bir müeyyide öngörülmemiştir. Dolayýsýyla, bu görevini yerine getirmeyen sigortalýlar hakkýnda herhangi bir iþlem yapılmamasý mümkün deđildir.

Geçirdiđi ipkazasý dolayýsýyla Kuruma baþvuran sigortalý, hekimin bildirdiđi tedbir ve tavsiyelere uymak zorundadır. Aksi takdirde sigortalýnýn tedavisi uzar veya malül kalýr yahut malüliyet derecesi artarsa, istirahatli kaldýđý günler için verilen geçici ipgöremezlik ödeneđinden veya malüliyeti halinde bađlanan sürekli ipgöremezlik gelirinden eksiltme yapılabilmektedir.

Hastalýk Sigortasý Nedir?

Ýþ kazasý ile meslek hastalýđý sigortasý dýpýnda kalan bütün hastalýk hallerinde belirli yardımlarýn yapılmasýný sađlayan bir sigortadır.

Hastalýk Sigortasýndan Yararlanan Kimseler

Sigortalýlar ile Kurumumuzdan sürekli ipgöremezlik geliri, malüllük veya aylýk alanlarla bunlarýn geçindirmekle yükümlü olan çocuk, ana ve babalarý ile gelir veya aylýk alan eþ-çocuk, ana ve babalarý hastalýk sigortasýndan sađlanan yardımlardan yararlanýrlar.

Hastalýk Sigortasýndan Sađlanan Yardımlar

A) Sađlýk yardımý yapılması; Bu yardımlar sigortalýnýn,

" Hekime muayene ettirilmesi,

" Tephis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptýrýlması,

" Gerekirse bir sađlýk tesisine yatýrýlması ve tedavi süresince gerekli ilaç ve her türlü iyileþtirme vasýtalarýnýn sađlanması.

" Ayakta yapılan tedavilerde verilen ilaç bedellerinin %20'sini sigortalý öder. hallerini kapsar.

Bu süre, sigortalýnýn tedavi altýna alýndýđý tarihten baþlayarak 6 (altý) aydır.

Ancak, tedaviye devam edilmesi halinde, Kurumca bildirilen sađlýk müesseseleri sađlýk kurulu raporu ile malüllük halinin önlenebileceđi veya önemli oranda azaltýlabileceđi anlaþýlýrsa, tedavi hastanýn sađlýk durumunun gerektirdiđi sürece devam etmektedir.

B) Protez araç ve gereçlerinin sađlanması, takýlması, onarýlması ve yenilenmesi; Ađız protezlerine iliþkin yardımlar, Kurumca hazýrlanacak yönetmelik esaslarý dahilinde sađlanır. Protez araç ve gereç bedellerinin % 20 sini sigortalý öder. Ancak, ilgiliden alýnacak katkı miktarý 4857 sayılı Ýþ Kanununa göre sanayi kesiminde çalıþan onaltý yaþýndan büyük ipçiler için uygulanan aylık ücretin bir buçuk katýndan fazla olamaz.

Sigortalýnýn iyileþmesini sađlayacak veya ipgöremezliđini az çok gidermesine yarayacak protez araç ve gereçleri sađlanır, takýlı ve belli sürelerde yenilenir.

C) Geçici ipgöremezlik süresince günlük ödenek verilmesi; Sigortalýya; gerek ayakta, gerekse yatarak tedaviye alýnýp istirahatli býrakýldýđý dolayýsýyla ipyerinde veya ipinde fiilen çalıþarak ücret alamadýđý dönemlerde kendisinin ve aile fertlerinin geçimini sađlayacak geçici ipgöremezlik adý altýnda ödenek verilir.

Geçici ipgöremezlik ödeneği verilmesine, tedavi müddetinin sonuna kadar devam edilir.

Yalnız, istirahat süresi ne olursa olsun Hastalýk Sigortasý yönünden, ilk iki gün için ödenek verilmez. Geçici ipgöremezlik ödeneđi alabilmek için;

" Sigortalýlık niteliđinin devam etmesi,

" Hastalandýđý tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalýk sigortasý primi ödemiþ olması,

" Kurumca bildirilen sađlýk tesisleri sađlýk kurullarýndan veya hekimlerinden istirahat raporu alýnmýþ olması gerekmektedir.

D) Gerekli hallerde muayene ve tedavi için yurt içinde başka bir yere gönderilmesi; Sigortalý, gerekirse muayene ve tedavisinin yapılması veya protez araç ve gereçlerinin sağlanması için yurt içinde başka bir yere gönderilir.

Gidiþ-dönüþ yol paralarý ile zaruri masraf karþýlýklarý ile sigortalýnýn sađlýk durumu nedeniyle bir baþkasýnýn refakat etmesi veya hekim raporu ile belgelenirse, refakatçinin de gidiþ-dönüþ yol paralarý ile zaruri masraf karþýlýklarý ödenir.

E) Yurt dýþýna gönderilmesi; Hastalýđýn anlaþýldýđý tarihten önceki bir yıl içinde en az 300 gün hastalýk sigortasý primi ödenen yurt içinde tedavisi mümkün olmayýp ancak, yabancı bir ülkede kısmen veya tamamen tedavisi mümkün görülen ve malüllük halinin önlenebileceđi veya önemli oranda azaltýlabileceđi Bütçe Uygulama Talimatýnda belirtilen yurtdýþýnda tedavi amacıyla sađlýk kurulu raporu vermeye yetkili sađlýk kurumlarý sađlýk kurulu raporu ile tespit edilen sigortalýnýn ve bu raporda belirtilmiþ ise beraber gideceđi kimsenin yurt dýþýna gönderilmeleri, yabancı ülkelere gidip gelme yol paralarý ile bu ülkede kalýþ ve tedavi masraflarýnýn ödenmesi.

Bu yardımlardan yararlanabilmek için sigortalýnýn;

" Hastalýđýnýn anlaþýldýđý tarihten önceki 1 (bir) yıl içinde en az 300 gün hastalýk sigortasý primi ödemiþ olması,

" Tedavinin yurt içinde yapılmadýđý, yabancı bir ülkede yapılabileceđine dair Bütçe Uygulama Talimatýnda belirtilen yurtdýþýn amacıyla sađlýk kurulu raporu vermeye yetkili sađlýk kurumlarý sađlýk kurulu raporunun bulunması gerekmektedir.

Ayrýca, 506 sayýlý Kanunun 32/E fýkrasý ile sigortalýlara tanýnan yurtdýbýnda tedavi imkaný, bu defa Ek Madde 49 ile sigortalý eþ,çocuk,ana ve babasý, Kurumumuzdan süreli iþgöremezlik geliri,malullük veya yabýlýk aylýđý almakta olan kimseler ve bu kimselerin geçindirmekle yükümlü olduklarý eþ,çocuk,ana ve babasý ile Kurumumuzdan hak sahibi olarak gelir veya aylık alan eþ,çocuk,ana ve babasýna da sađlanmýþ bulunmaktadıř.

Anýlan Kanunun 32 nci maddesinin deđipik son fýkrasý ile bu Kanuna tabi olarak çalıřmaya bařlayan sigortalýların, "Sađlık yararýnı kaybetmesi", "Protez araç ve gereçlerinin standartlara uygun olarak sađlanması, takılması, onarılmaması ve yenilenmesi", "Gerekli hallerde muayene ve tedavi için yurt içinde başka bir yere gönderilmesi" yardımlarýndan yararlanabilmeleri için, hastalýđın anlađ tarihinden önceki 1 (bir) yıl içinde en az 90 gün hastalık sigortasý primi ödenmiř olması şarttır.

Hastalanan Sigortalýnın Yükümlülükleri

Hekimce alýnmasý istenen tedbirlere uymayan sigortalýya, bu tedbirleri yerine getirmedikleri süre için ödenek verilmez. Tedavinin sona erdiđine ve çalıřabilir durumda olduđuna dair Kurumca bildirilen sađlık tesislerinden belge almaksýzın eski iþverenin iþinde çalıřtırýlan sigortalýnın aynı hastalýđý sebebiyle yapýlan tedavi masraflarý iþverenden, başka iþte çalıřan sigortalý hastalýđý sebebiyle yapýlan tedavi masraflarý kendisinden alýnır. Bu süreler için geçici iþgöremezlik ödeneđi verilmez, verilmiř sigortalýdan geri alýnır.

Sigortalýnın Geçindirmekle Yükümlü Olduđu Kimseler

Diđer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak çalışmayan yada gelir veya aylık almayan eþi, Yabrları ne olursa olsun evli bulunmayan ve Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına tabi olarak çalışmayan veya bunlardan gelir yahut aylık almayan kız çocuklarý,

18 yařını, orta öğrenim yapıyorsa 20 yařını, yüksek öğrenim yapıyorsa 25 yařını doldurmamýř erkek çocuklarý, 18 yařını doldursa bile, çalıřmamayacak durumda malül bulunan erkek çocuklarý, Geçiminin sigortalý tarafından sađlandýđý belgelenen ana ve babasý, Sigortalý tarafından evlat edinilmiř, tanýnmýř veya nesebi düzeltilmiř yahut babalýđý hükme bađlanmýř olan çocuklarý,

Sigortalýnın Eþ ve Geçindirmekle Yükümlü Olduđu Çocuk, Ana ve Babalarına Yapýlan Yardımlar

Hastalýđın anlađýldýđ tarihinden önceki 1 yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortasý primi ödenmiř olan sigortalýnın eþ, çocuk, ana ve babalarına hastalýklarý halinde;

" Hekime muayene ettirilir,

" Hekimin göstereceđi lüzum üzerine tefhis için gereken klinik ve laboratuvar muayeneleri yaptýrýlır, tedavileri sađlanır,

" Tefhis ve tedavi için gerekirse bir sađlık tesisine yatýrýlır.

" Tedavileri süresince gerekli ilaç ve iyileřtirme vasýtalarý sađlanır. Ayakta yapýlan tedavilerde verilen ilaç bedellerinin %20'sini sigortalý öder.

" Gerekli hallerde, muayene ve tedavileri için, yurt içinde başka bir yere gönderilirler.

" Sigortalýların çocuklarý ile eplerine, Kurumca hazýrlanan Yönetmelik esaslarý çerçevesinde gerekli görülen protez araç ve gereçleri (iþitme cihazý, malül arabasý, el-kol-ayak-bacak protezi, gözlük cam ve çerçevesi) sađlanır, onarılır ve belirli sürelerle yenilenir. Sigortalý ile eþi ve geçindirmekle yükümlü olduđu çocuklarına Kurumumuzca temin edilen protez bedelinin % 20'si ilgililerce karřýlanmakta, ancak alýnan katýlım payý miktarý 4857 sayýlý Ýþ Kanuna göre Sanayi kesiminde çalıřan 16 yařından büyük ve uygulanacak asgari ücretin 1,5 katýný geçmemektedir.

Askerlik Süresi Hizmet Olarak Nasýl Deđerlendirilir?

Askerlik hizmeti yedek subay olarak yapılmýřsa yedek subay okulunda geçen süre, er olarak yapılmýřsa askerlik süresinin tamamý veya bir bölümü borçlanýlabilir.

Askerlik borçlanması bedeli prime esas asgari günlük kazancýn % 20'sinin borçlanýlacak gün sayýsý ile çarpýmý sonucu hesaplanarak miktarýdır.

01/01/2007 -30/06/2007 süresi için prime esas en düþük günlük kazanç 18,75.-YTL'dir.

01/07/2007-31/12/2007 süresi için prime esas en düþük günlük kazanç 19,50.- YTL'dir.

Askerlik borçlanması tutarlarının hesabýnda prime esas yeni asgari günlük prim tutarý 01/01/2007 -30/06/2007 süresi için 18,75 x % 20 = 3,75.-YTL, 01/07/2007-31/12/2007 süresi için 19,50 x %20 = 3,90.-YTL olarak dikkate alýnmaktadır.

Örneđin, iki yıl (720 gün) askerlik yapmýř sigortalýnın,

01/01/2007 -30/06/2007 süresinde talepte bulunması halinde askerlik borçlanma tutarý 18,75 x 720 x % 20 = 2.700,00.-YTL,

01/07/2007-31/12/2007 süresinde talepte bulunması halinde askerlik borçlanma tutarý 19,50 x 720 x % 20 = 2.808,00.-YTL' dir.

Askerlik borçlanmasının tamamý veya bir kısmý sigortalýnın veya hak sahiplerinin yazýlı talepte bulunmaları halinde ve talep tarihindeki prime esas kazanç tutarý üzerinden hesaplanacak tutarın tebliđ tarihinden itibaren altý ay içinde ödemeleri şartý ile borçlandýrýlır. Altý ay içinde primi ödenmeyen borçlanma süreleri hizmetten sayılmaz.

Türkiye ile Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Bulunan Ülkeler ve Uygulama

Yurt dýbýnda çalıřan vatandaşlarımızın sosyal güvenliklerinin sađlanması amacıyla Ülkemizle yabancı ülkeler arasında sosyal güvenlik anlaşmaları imzalanmýřtır. Kurumumuz bu sözleşmelere uzun vadeli sigorta kollarında (yabrlılık, maluliyet, ölüm aylýđý) tarafý olan vadeli sigorta kollarındaki yardımları sađlamakla yükümlü deđildir.

Ülkemizle sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmışb ülkelerde çalışban sigortalılarınmızın, akit ülkelerde geçen hizmetleri Kurumu hizmetlerle aynı zamana rastlamamak partıyla tahsis talebinde (yapılılık, maluliyet, ölüm aylığı) bulunulduğunda yardım hakkı belirlenmesinde, hakkın devamında veya kazanılmasında birleştirilir.

Kaynak: http://www.ssk.gov.tr/sgk/rehberssk_isci.html

=====